

Małgorzata Jakubiak - CASE - Centrum Analiz Społeczno-Ekonomicznych - bada handel i innowacyjność gospodarek postkomunistycznych:

Według danych GUS, przedsiębiorstwa krajowe w Polsce są bez wątpienia bardziej aktywne w sferze badań i rozwoju niż firmy zagraniczne. Efekt tej różnicy w inwestowaniu w wiedzę jest taki, że zakumulowany na terenie kraju zasób technologii firm krajowych jest średnio kilka razy większy niż firm zagranicznych. A to właśnie zasób technologii przesądza o możliwościach tworzenia nowych, innowacyjnych przemysłów. Co więcej, poziom zakumulowanego B+R przypisywany naszym firmom krajowym jest w skali państw rozwiniętych dość mizerny. Fakt ten pokazuje, że zdecydowanie wciąż mamy do czynienia z sytuacją, kiedy firmy zagraniczne wolą korzystać z działalności badawczo-rozwojowej prowadzonej gdzie indziej; nadal nie opłaca się lokować działów badań w Polsce. Badania prowadzone przez firmy zagraniczne w Polsce raczej nie mają znaczenia dla szybciej niż przeciętnie rosnącej produktywności danej branży. Produkcja dóbr wysokotechnologicznych zastępowana jest ich importem.

Co to dla nas oznacza? Że na razie nie widać szans na wykorzystanie potencjału innowacyjnego - firmy krajowe inwestują co prawda w B+R i skutkuje to wyższą produktywnością poszczególnych przemysłów (maszynowego, chemicznego, elektromaszynowego, środków transportu, produkcji sprzętu i aparatury radiowej, telewizyjnej i komunikacyjnej, wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych), ale nie mają wystarczających zasobów potrzebnych do produkcji naprawdę innowacyjnych, technologicznie zaawansowanych dóbr. Z kolei firmy zagraniczne nie widzą wystarczających korzyści z lokowania działalności B+R w Polsce.

Czy coś się zmieni? To jest przede wszystkim pytanie do *policy-makers*. Wydaje się, że możliwa jest w przypadku naszej gospodarki taka droga rozwoju, kiedy import technologicznie zaawansowanych dóbr oraz obecność na rynku firm-technologicznych liderów, promuje rozwój gałęzi wytwarzających "łatwo imitowalne", ale technologicznie również zaawansowane dobra.